

U N E S C O

NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KONVENCIJA

2003 m. spalio 17 d., Paryžius

MISC/2003/CLT/CH/14

NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KONVENCIJA

Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (toliau – UNESCO) Generalinė konferencija, 2003 m. rugsėjo 29–spalio 17 d. vykusios 32-osios sesijos metu posėdžiaudama Paryžiuje,

remdamasi esamais tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, ypač 1948 m. Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, 1966 m. Tarptautiniu ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktu ir 1966 m. Tarptautiniu pilietinių ir politinių teisių paktu,

atsižvelgdama į nematerialaus kultūros paveldo, kaip kultūros įvairovės šaltinio ir tvaraus plėtros garantijos, svarbą, kaip pabrėžiama 1989 m. UNESCO Rekomendacijoje dėl tradicinės kultūros ir folkloro išsaugojimo, 2001 m. UNESCO Visuotinėje deklaracijoje dėl kultūrų įvairovės ir 2002 m. Kultūros ministrų trečiojo apskritojo stalo priimtoje Stambulo deklaracijoje,

atsižvelgdama į galias šaknis turinčią nematerialaus kultūros paveldo ir materialaus kultūros ir gamtos paveldo tarpusavio priklausomybę,

pripažindama, kad globalizacijos ir socialinių pokyčių procesai ne tik sukuria sąlygas atnaujinti bendruomenių dialogą, bet ir, kaip ir netolerancijos reiškinys, prisideda prie to, kad atsirastų didelė grėsmė, jog nematerialaus kultūros paveldo būklė ims prastėti, jis ims nykti ir bus naikinamas, ypač dėl tokio paveldo išsaugojimui reikalingų išteklių trūkumo,

suvokdama visuotinę valią ir bendrą rūpestį išsaugoti žmonijos nematerialų kultūros paveldą,

pripažindama, kad bendruomenių, ypač nuolat toje pačioje vietoje gyvenančių bendruomenių, grupių ir kartais pavienių žmonių vaidmuo kuriant, išsaugojant, išlaikant ir atkuriant nematerialų kultūros paveldą ir taip padedant turtinti kultūrų įvairovę ir žmogaus kūrybines galias, yra svarbus,

pažymėdama didžiulį UNESCO indėlį kuriant norminius kultūros paveldo apsaugos dokumentus, ypač 1972 m. Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvenciją,

taip pat atkreipdama dėmesį į tai, kad kol kas nėra saistančio daugiašalio teisės dokumento, skirto nematerialaus kultūros paveldo apsaugai,

manydama, kad esami tarptautiniai susitarimai, rekomendacijos ir rezoliucijos dėl kultūros ir gamtos paveldo turi būti veiksmingai patobulinti ir papildyti naujomis nuostatomis dėl nematerialaus kultūros paveldo,

manydama, kad žmonėms, ypač jaunesniosioms kartoms, reikia padėti geriau suvokti nematerialaus kultūros paveldo ir jo išsaugojimo svarbą,

manydama, kad tarptautinė bendruomenė kartu su Valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, turėtų bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos dvasia prisidėti prie tokio paveldo apsaugos,

prisimindama nematerialiam kultūros paveldui skirtas UNESCO programas, ypač Žodinio ir nematerialaus žmonijos paveldo šedevrų paskelbimą,

atsižvelgdama į neįkainojamą nematerialaus kultūros paveldo, kaip žmones suartinančio ir tarpusavio mainus bei supratimą užtikrinančio veiksnio, vaidmenį,

2003 m. spalio 17 d. *priima* šią Konvenciją.

I. Bendrosios nuostatos

1 straipsnis. Konvencijos tikslai

Šios Konvencijos tikslai yra:

- a) saugoti nematerialų kultūros paveldą;
- b) užtikrinti pagarbą atitinkamų bendruomenių, grupių ir asmenų nematerialiam kultūros paveldui;
- c) vietiniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu ugdyti nematerialaus kultūros paveldo svarbos suvokimą ir padėti suprasti, kad reikia užtikrinti palankų jo vertinimą tarpusavyje;
- d) numatyti tarptautinį bendradarbiavimą ir pagalbą.

2 straipsnis. Sąvokų apibrėžimai

Šioje Konvencijoje:

1. „Nematerialus kultūros paveldas“ – tai ilgainiui nusistovėjusi veikla, vaizdai, išraiškos formos, žinios, įgūdžiai, taip pat su jais susijusios priemonės, objektai, žmogaus veiklos produktai ir su jais susiję kultūros erdvės, kuriuos bendruomenės, grupės ir kai kuriais atvejais pavieniai žmonės pripažįsta savo kultūros paveldo dalimi. Šį nematerialų kultūros paveldą, perduodamą iš kartos į kartą, bendruomenės ir grupės nuolat atkuria reaguodamos į savo aplinką, į sąveiką su gamta ir savo istorija, ir jis joms teikia tapatybės ir tęstinumo pojūtį, tokiu būdu skatindamas pagarbą kultūrų įvairovei ir žmogaus kūrybingumui. Šioje Konvencijoje aptariamas tik toks nematerialus kultūros paveldas, kuris yra suderinamas su esamais tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, taip pat su bendruomenių, grupių ir žmonių savitarpio pagarbos ir tvaraus vystymosi reikalavimais.

2. „Nematerialus kultūros paveldas“, apibrėžtas 1 punkte, *inter alia* reiškiasi šiose srityse:

- a) žodinės kūrybos tradicijose ir išraiškos formose, įskaitant kalbą kaip nematerialaus kultūros paveldo raiškos priemonę;
- b) scenos menę,
- c) papročiuose, apeigose ir šventiniuose renginiuose;
- d) su gamta ir visata susijusiose mokslo srityse ir veikloje;
- e) tradiciniuose amatuose.

3. „Apsauga“ – tai priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti nematerialaus kultūros paveldo gyvybingumą, įskaitant nustatymą, dokumentavimą, mokslinius tyrimus, išsaugojimą, apsaugą, propagavimą, turtinimą, perdavimą, ypač per formalų ir neformalų švietimą, taip pat įvairių tokio paveldo aspektų atgaivinimą.

4. „Valstybės Šalys“ – valstybės, kurios yra saistomos šios Konvencijos ir kuriose ši Konvencija galioja.

5. Ši Konvencija yra *mutatis mutandis* taikoma 33 straipsnyje nurodytoms teritorijoms, kurios šios Konvencijos Šalimis tampa tame straipsnyje nustatytais sąlygomis. Tuo mastu tokioms teritorijoms taip pat taikoma sąvoka „Valstybės Šalys“.

3 straipsnis. Ryšys su kitais tarptautiniais dokumentais

Jokia šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip:

- a) keičianti pasaulio paveldo vertybių, su kuriomis kuris nors nematerialaus kultūros paveldo objektas yra tiesiogiai susijęs, statusą ir apsaugos lygį,

numatyta 1972 m. Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijoje; arba

- b) turinti poveikį Valstybių Šalių teisėms ir įsipareigojimams, kylantiems iš bet kurių tarptautinių dokumentų, susijusių su intelektinės nuosavybės teisėmis arba su biologinių ir ekologinių išteklių naudojimu, kurių šalis jos yra.

II. Konvencijos organai

4 straipsnis. Valstybių Šalių generalinė asamblėja

1. Įsteigiama Valstybių Šalių generalinė asamblėja (toliau – Generalinė asamblėja). Generalinė asamblėja yra suverenus šios Konvencijos organas.
2. Generalinė asamblėja kas dveji metai renkasi į eilines sesijas. Ji gali rinktis į neeilinę sesiją, jei pati taip nusprendžia arba jei yra Tarpvyriausybinių nematerialaus kultūros paveldo apsaugos komiteto ar ne mažiau kaip vieno trečdaliaus Valstybių Šalių prašymas.
3. Generalinė asamblėja priima savo darbo reglamentą.

5 straipsnis. Tarpvyriausybinių nematerialaus kultūros paveldo apsaugos komitetas

1. UNESCO struktūroje įsteigiamas Tarpvyriausybinių nematerialaus kultūros paveldo apsaugos komitetas (toliau – Komitetas). Jį sudaro aštuoniolika į Generalinę asamblėją, šiai Konvencijai įsigaliojus pagal 34 straipsnį, susirinkusių Valstybių Šalių išrinktų Valstybių Šalių atstovų.
2. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, padaugėjus iki 50, Valstybių, Komiteto narių, padaugėja iki 24.

6 straipsnis. Valstybių, Komiteto narių, rinkimas ir kadencija

1. Valstybės, Komiteto narės, yra renkamos vadovaujantis tinkamo geografinio atstovavimo ir rotacijos principais.
2. Valstybes, Komiteto nares, ketverių metų kadencijai renka į Generalinę asamblėją susirinkusios Valstybės, šios Konvencijos Šalys.
3. Tačiau pusės Valstybių, Komiteto narių, išrinktų per pirmuosius rinkimus, kadencija sutrumpinama iki dvejų metų. Šios Valstybės per pirmuosius rinkimus nustatomos burtais.
4. Kas dveji metai Generalinė asamblėja atnaujina pusę Valstybių, Komiteto narių.
5. Ji taip pat išrenka tiek Valstybių, Komiteto narių, kiek yra laisvų vietų.
6. Valstybė, Komiteto narė, negali būti išrinkta dviem kadencijoms iš eilės.
7. Valstybės, Komiteto narės, savo atstovais parenka asmenis, kompetentingus įvairiose nematerialaus kultūros paveldo srityse.

7 straipsnis. Komiteto funkcijos

Nepažeidžiant kitų šia Konvencija Komitetui suteiktų prerogatyvų, Komiteto funkcijos yra:

- a) siekti Konvencijos tikslų, skatinti jų įgyvendinimą ir stebėti, kaip jų siekiama;
- b) teikti konsultacijas apie geriausią praktiką ir rekomendacijas dėl nematerialaus kultūros paveldo apsaugos priemonių;
- c) rengti ir teikti Generalinei asamblėjai pagal 25 straipsnį tvirtinti Fondo lėšų naudojimo plano projektą;

- d) ieškoti būdų didinti jo lėšas ir tuo tikslu pagal 25 straipsnį imtis reikiamų priemonių;
- e) rengti ir teikti Generalinei asamblėjai tvirtinti šios Konvencijos veiksmingo įgyvendinimo veiklos direktyvas;
- f) nagrinėti pagal 29 straipsnį Valstybių Šalių pateiktas ataskaitas ir parengti jų apibendrinimą Generalinei asamblėjai;
- g) nagrinėti Valstybių Šalių pateiktus prašymus ir priimti sprendimus pagal Komiteto nustatytus bei Generalinės asamblėjos patvirtintinus objektyvius atrankos kriterijus dėl:
 - i) įtraukimo į sąrašus ir 16, 17 ir 18 straipsniuose minimų pasiūlymų atrankos;
 - ii) tarptautinės pagalbos pagal 22 straipsnį teikimo.

8 straipsnis. Komiteto darbo metodai

1. Komitetas yra atskaitingas Generalinei asamblėjai. Jis jai atsiskaito už visą savo veiklą ir sprendimus.
2. Komitetas dviejų trečdalių savo narių balsų dauguma priima savo darbo reglamentą.
3. Komitetas gali laikinai įsteigti tokius *ad hoc* konsultacinius padalinius, kurie, jo manymu, reikalingi jo užduočiai atlikti.
4. Komitetas į savo posėdžius gali kviešti viešąsias ir privačias institucijas, taip pat privačius asmenis, turinčius pripažintą kompetenciją įvairiose nematerialaus kultūros paveldo srityse, kad galėtų su jais tartis konkrečiais klausimais.

9 straipsnis. Patariančiųjų organizacijų akreditavimas

1. Komitetas siūlo Generalinei asamblėjai akredituoti nevyriausybinės organizacijas, turinčias pripažintą kompetenciją nematerialaus kultūros paveldo srityje, kad šios galėtų veikti kaip Komiteto patarėjos.
2. Komitetas Generalinei asamblėjai taip pat siūlo tokio akreditavimo kriterijus ir reikalavimus.

10 straipsnis. Sekretoriatas

1. Komitetui padeda UNESCO Sekretoriatas.
2. Sekretoriatas rengia Generalinės asamblėjos ir Komiteto dokumentus, taip pat jų posėdžių darbotvarkės projektus, ir užtikrina jų sprendimų įgyvendinimą.

III. Nematerialaus kultūros paveldo apsauga nacionaliniu lygmeniu

11 straipsnis. Valstybių Šalių vaidmuo

Kiekviena Valstybė Šalis:

- a) imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo apsaugą;
- b) kartu su bendruomenėmis, grupėmis ir atitinkamomis nevyriausybinėmis organizacijomis, naudodamasi 2 straipsnio 3 punkte nurodytomis apsaugos priemonėmis, nustato ir apibūdina įvairius savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo elementus.

12 straipsnis. Registrai

1. Kad užtikrintų nustatymą ir numatomą apsaugą, kiekviena Valstybė Šalis, atsižvelgdama į joje esamą padėtį, parengia vieną arba daugiau kaip vieną savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo registrą. Šie registrai yra reguliariai atnaujinami.
2. Kiekviena Valstybė Šalis, pagal 29 straipsnį reguliariai teikdama Komitetui ataskaitą, kartu pateikia ir atitinkamą informaciją apie tokius registrus.

13 straipsnis. Kitos apsaugos priemonės

Kad užtikrintų savo teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo apsaugą, plėtojimą ir svarbos didinimą, kiekviena Valstybė Šalis stengiasi:

- a) nustatyti bendrą politiką, kuria būtų siekiama didinti nematerialaus kultūros paveldo svarbą visuomenėje ir įtraukti tokio paveldo apsaugą į savo numatomas programas;
- b) paskirti arba įsteigti vieną arba daugiau kaip vieną kompetentingą instituciją, kuri rūpintųsi jos teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo apsauga;
- c) skatinti mokslines, technines ir menines studijas, taip pat diegti mokslinių tyrimų metodologijas, padedančias nustatyti, kaip veiksmingai saugoti nematerialų kultūros paveldą, visų pirma nematerialų kultūros paveldą, kuriam gresia pavojus;
- d) imtis atitinkamų teisinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, kuriomis būtų siekiama:
 - i) skatinti steigti arba stiprinti nematerialaus kultūros paveldo vadybos mokymo įstaigas ir perduoti tokį paveldą per jo pateikimui ar apraiškai skirtus forumus ir erdves;
 - ii) užtikrinti galimybę naudotis nematerialiu kultūros paveldu, kartu gerbiant įprastą naudojimosi konkrečiais tokio paveldo aspektais tvarką;
 - iii) steigti nematerialaus kultūros paveldo dokumentavimo įstaigas ir daryti jas lengviau prieinamas.

14 straipsnis. Švietimas, sąmoningumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas

Kiekviena Valstybė Šalis visomis tinkamomis priemonėmis siekia:

- a) užtikrinti nematerialaus kultūros paveldo pripažinimą, pagarbą jam ir jo prestižo kėlimą visuomenėje, ypač:
 - i) per plačią visuomenę, pirmiausia jaunimui, skirtas švietimo, sąmoningumo didinimo ir informavimo programas;
 - ii) per konkrečias švietimo ir mokymo programas atitinkamose bendruomenėse ir grupėse;
 - iii) stiprinti gebėjimus saugoti nematerialų kultūros paveldą, svarbiausia, jį administruoti ir mokliškai tirti; ir
 - iv) neformaliomis pažintinės veiklos priemonėmis;
- b) nuolat informuoti visuomenę apie tokiam paveldui gresiančius pavojus ir apie veiklą, vykdomą pagal šią Konvenciją;
- c) remti mokymą saugoti gamtos vietoves ir atmintinas vietas, kurios privalo išlikti, kad nematerialus kultūros paveldas galėtų reikštis.

15 straipsnis. Bendruomenių, grupių ir asmenų dalyvavimas

Užsiimdamos nematerialaus kultūros paveldo apsauga, visos Valstybės Šalys stengiasi užtikrinti kuo plačiausią tokių paveldą kuriančių, palaikančių ir perduodančių bendruomenių, grupių bei, jei reikia, asmenų dalyvavimą ir įtraukti juos į jo administravimą.

IV. Nematerialaus kultūros paveldo apsauga tarptautiniu lygmeniu

16 straipsnis. Reprezentatyvus žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašas

1. Kad nematerialus kultūros paveldas būtų geriau žinomas, kad būtų geriau suvokiama jo reikšmė ir kad būtų skatinamas kultūrų įvairovę gerbiantis dialogas, Komitetas atitinkamų Valstybių Šalių siūlymu sudaro, nuolat atnaujina ir skelbia Reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.
2. Komitetas parengia ir Generalinei asamblėjai tvirtinti pateikia šio reprezentatyvaus sąrašo sudarymo, atnaujinimo ir skelbimo kriterijus.

17 straipsnis. Nematerialaus kultūros paveldo, kuriam reikalinga netidėliotina apsauga, sąrašas

1. Kad būtų galima imtis tinkamų apsaugos priemonių, Komitetas sudaro, nuolat atnaujina ir skelbia Nematerialaus kultūros paveldo, kuriam reikalinga netidėliotina apsauga, sąrašą ir tokių paveldą į tą sąrašą įrašo atitinkamos Valstybės Šalies prašymu.
2. Komitetas parengia ir Generalinei asamblėjai tvirtinti pateikia šio sąrašo sudarymo, atnaujinimo ir skelbimo kriterijus.
3. Nepaprastos skubos atvejais, kurių objektyvius kriterijus Komiteto siūlymu patvirtina Generalinė asamblėja, Komitetas atitinkamą paveldo objektą į šio straipsnio 1 dalyje minėtą sąrašą gali įrašyti pasitaręs su atitinkama Valstybe Šalimi.

18 straipsnis. Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos programos, projektai ir veikla

1. Remdamasis Valstybių Šalių pateiktais pasiūlymais ir vadovaudamasis Komiteto apibrėžtais ir Generalinės asamblėjos patvirtintais kriterijais, Komitetas reguliariai atrenka ir remia geriausiai Konvencijos principus ir tikslus atspindinčias nacionalines, subregionines ir regionines nematerialaus kultūros paveldo apsaugos programas, projektus ir veiklą, atsižvelgdamas į konkrečias besivystančių šalių reikmes.
2. Šiuo tikslu Komitetas gauna, nagrinėja ir tvirtina Valstybių Šalių prašymus dėl tarptautinės pagalbos rengiant tokius pasiūlymus.
3. Komitetas prie tokių projektų, programų ir veiklos vykdymo prisideda skleisdamas geriausią praktiką naudojant veiklos formas, kurias jis turi nustatyti.

V. Tarptautinis bendradarbiavimas ir pagalba

19 straipsnis. Bendradarbiavimas

1. Šioje Konvencijoje tarptautinis bendradarbiavimas *inter alia* – tai keitimasis informacija ir dalijimasis patirtimi, bendros iniciatyvos ir Valstybių Šalių pastangų saugoti nematerialų kultūros paveldą rėmimo mechanizmo sukūrimas.
2. Nepažeisdamos savo nacionalinių teisės aktu, paprotinės teisės ir praktikos, Valstybės Šalys pripažįsta, kad nematerialaus kultūros paveldo apsauga yra bendras visos žmonijos interesas, ir tuo tikslu įsipareigoja bendradarbiauti dvišaliu, subregioniniu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis.

20 straipsnis. Tarptautinės pagalbos tikslai

Tarptautinė pagalba gali būti teikiama siekiant toliau išvardytų tikslų:

- a) išsaugoti paveldą, įrašytą į Nematerialaus kultūros paveldo, kuriam reikalinga netidėliotina apsauga, sąrašą;
- b) rengti registrus, apibūdintus 11 ir 12 straipsniuose;
- c) remti nacionalines, subregionines ir regionines nematerialaus kultūros paveldo apsaugos programas, projektus ir veiklą;
- d) bet kurio kito tikslo, kuris, Komiteto manymu, yra būtinas.

21 straipsnis. Tarptautinės pagalbos formos

Valstybei Šaliai Komiteto teikiamą pagalbą nulemia 7 straipsnyje numatytos veiksmingo įgyvendinimo veiklos direktyvos ir 24 straipsnyje minimas susitarimas. Ta pagalba gali būti:

- a) įvairių apsaugos aspektų tyrimas;
- b) ekspertų ir specialistų paslaugų teikimas;
- c) visų reikalingų darbuotojų mokymas;
- d) standartų nustatymo ir kitų priemonių rengimas;
- e) infrastruktūrų kūrimas ir naudojimas;
- f) aprūpinimas įranga ir pažangiosios patirties perdavimas;
- g) kitos finansinės ir techninės pagalbos formos, atitinkamais atvejais – ir paskolų mažomis palūkanomis teikimas bei dovanojamos lėšos.

22 straipsnis. Tarptautinę pagalbą reglamentuojančios sąlygos

1. Komitetas nustato tarptautinės pagalbos prašymų nagrinėjimo tvarką ir nurodo, kokia informacija prašymuose turi būti pateikta, pavyzdžiui, numatytos priemonės ir reikalingi veiksmai, taip pat išlaidų įvertinimas.
2. Nepaprastos skubos atvejais Komitetas pagalbos prašymus nagrinėja skubos tvarka.
3. Kad priimtų sprendimą, Komitetas prireikus atlieka tyrimus ir konsultuojasi.

23 straipsnis. Tarptautinės pagalbos prašymai

1. Kiekviena Valstybė Šalis gali paduoti Komitetui prašymą suteikti tarptautinę pagalbą jos teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo apsaugoti.
2. Tokį prašymą kartu gali pateikti dvi arba daugiau kaip dvi Valstybės Šalys.
3. Prašyme pateikiama 22 straipsnio 1 dalyje minėta informacija ir pridedami reikalingi dokumentai.

24 straipsnis. Pagalbą gaunančių Valstybių Šalių vaidmuo

1. Laikantis šios Konvencijos nuostatų, suteikiamą tarptautinę pagalbą reglamentuoja pagalbą gaunančios Valstybės Šalies ir Komiteto susitarimas.
2. Paprastai pagalbą gaunanti Valstybė Šalis, kiek leidžia jos ištekliai, turi prisidėti prie apsaugos priemonių, kurioms teikiama tarptautinė pagalba, išlaidų padengimo.
3. Pagalbą gaunanti Valstybė Šalis Komitetui pateikia pagalbos, suteiktos nematerialaus kultūros paveldo apsaugoti, panaudojimo ataskaitą.

VI. Nematerialaus kultūros paveldo fondas

25 straipsnis. Fondo pobūdis ir lėšos

1. Įsteigiamas Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos fondas (toliau – Fondas).
2. Fondą sudaro tiksliniai fondai, įsteigti pagal UNESCO finansinius nuostatus.
3. Fondo lėšas sudaro:
 - a) Valstybių Šalių mokami įnašai;
 - b) šiam tikslui UNESCO Generalinės konferencijos skirtos lėšos;
 - c) įnašai, dovanojamos lėšos ar palikimai, kuriais gali prisidėti:
 - i) kitos valstybės;
 - ii) Jungtinių Tautų sistemos organizacijos ir programos, ypač Jungtinių Tautų vystymo programa, taip pat kitos tarptautinės organizacijos;
 - iii) viešosios ar privačios institucijos arba asmenys;
 - d) visos už Fondo lėšas sukauptos palūkanos;
 - e) lėšos, surinktos per rinkliavas ir gautos per Fondo rėmimo renginius;
 - f) visos kitos lėšos, kurias leidžia Komiteto parengti Fondo nuostatai.
4. Sprendimus dėl lėšų naudojimo Komitetas priima vadovaudamasis Generalinės asamblėjos nustatytais gairėmis.
5. Komitetas gali priimti įnašus ir kitokio pobūdžio pagalbą bendriems ir konkretiems tikslams, susijusiems su konkrečiais projektais, jeigu tuos projektus jis yra patvirtinęs.
6. Jokios politinės, ekonominės ar kitos sąlygos, nesuderinamos su šios Konvencijos tikslais, negali būti siejamos su įnašais į šį Fondą.

26 straipsnis. Valstybių Šalių įnašai į Fondą

1. Neapribodamos jokių papildomų savanoriškų įnašų, Valstybės, šios Konvencijos Šalys, išipareigoja bent kas dveji metai įmokėti į Fondą įnašą, kurio suma, kaip visoms Valstybėms vienodą procentinį dydį, nustato Generalinė asamblėja. Šį sprendimą Generalinė asamblėja priima dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių Šalių, nepadariusių šio straipsnio 2 dalyje minimo pareiškimo, balsų dauguma. Valstybės Šalies įnašas jokiu būdu neturi viršyti 1% jos įnašo į nuolatinį UNESCO biudžetą.
2. Tačiau kiekviena šios Konvencijos 32 arba 33 straipsnyje nurodyta valstybė, deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali pareikšti, kad šio straipsnio 1 dalies nuostatos jos nesaisto.
3. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, padariusi šio straipsnio 2 dalyje minėtą pareiškimą, stengiasi jį atšaukti pranešdama apie tai UNESCO Generaliniam Direktoriumi. Tačiau pareiškimo atšaukimas neįsigalioja įnašui, kurį ta valstybė turėjo įmokėti iki tos dienos, kurią prasideda artimiausia Generalinės asamblėjos sesija.
4. Kad Komitetas galėtų veiksmingai planuoti savo veiklą, Valstybių, šios Konvencijos Šalių, padariusių šio straipsnio 2 dalyje minėtą pareiškimą, įnašai turi būti mokami reguliariai, bent kas dveji metai, ir turėtų būti kuo artimesni įnašams, kuriuos jos būtų turėjusios mokėti, jei jas būtų saisčiusios šio straipsnio 1 dalies nuostatos.
5. Bet kuri Valstybė, šios Konvencijos Šalis, neįmokėjusi savo privalomojo ar savanoriško įnašo už einamuosius metus ir prieš juos buvusius kalendorinius metus, negali būti renkama Komiteto nare; ši nuostata netaikoma pirmiesiems rinkimams. Bet kurios

tokios Valstybės, kuri jau yra Komiteto narė, kadencija baigiasi per šios Konvencijos 6 straipsnyje nustatytus rinkimus.

27 straipsnis. Savanoriški papildomi įnašai į Fondą

Valstybės Šalys, norinčios mokėti savanoriškus įnašus, papildančius tuos, kurie numatyti pagal 26 straipsnį, kuo greičiau apie tai praneša Komitetui, kad jis galėtų atitinkamai planuoti savo veiklą.

28 straipsnis. Tarptautinės lėšų rinkimo kampanijos

Valstybės Šalys kiek įmanoma remia UNESCO globojamas tarptautines lėšų rinkimo Fondo naudai kampanijas.

VII. Ataskaitos

29 straipsnis. Valstybių Šalių ataskaitos

Valstybės Šalys, laikydamosi Komiteto nustatytų formų ir reguliarumo, Komitetui teikia teisinių, reguliavimo ir kitų priemonių, kurių buvo imtasi įgyvendinant šią Konvenciją, ataskaitas.

30 straipsnis. Komiteto ataskaitos

1. Remdamasis 29 straipsnyje minėtomis Valstybių Šalių ataskaitomis, Komitetas Generalinei asamblėjai per kiekvieną jos sesiją pateikia savo veiklos ataskaitą.
2. Ataskaita pateikiama UNESCO Generalinei konferencijai susipažinti.

VIII. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

31 straipsnis. Santykis su Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų skelbimu

1. Komitetas į Reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą įrašo iki šios Konvencijos įsigaliojimo dienos žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrais paskelbtus objektus.
2. Šių objektų įrašymas į Reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą jokių būdu iš anksto nenulemia būsimąjį įrašymo kriterijų, kurie turi būti nustatyti pagal 16 straipsnio 2 dalį.
3. Įsigaliojus šiai Konvencijai, žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrai nebebus skelbiami.

IX. Baigiamosios nuostatos

32 straipsnis. Ratifikavimas, priėmimas arba patvirtinimas

1. Šią Konvenciją valstybės, UNESCO narės, turi ratifikuoti, priimti arba patvirtinti pagal savo atitinkamus konstitucinius reikalavimus.
2. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami UNESCO Generaliniam Direktoriui.

33 straipsnis. Prisijungimas

1. Prie šios Konvencijos gali prisijungti visos valstybės, ne UNESCO narės, kurias prie jos prisijungti pakviečia UNESCO Generalinė konferencija.
2. Prie šios Konvencijos taip pat gali prisijungti teritorijos, kurios turi Jungtinių Tautų pripažintą visišką vidaus savivaldą, bet neturi visiškos nepriklausomybės pagal Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 1514 (XV), ir kurios gali pačios spręsti šios Konvencijos reglamentuojamus reikalus, taip pat ir sudaryti sutartis tokiais klausimais.

3. Prisijungimo dokumentai deponuojami UNESCO Generaliniam Direktoriui.

34 straipsnis. Įsigaliojimas

Ši Konvencija įsigalioja praėjus trimis mėnesiams nuo trisdešimto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo dienos, bet tik toms valstybėms, kurios savo atitinkamus ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus deponavo tą dieną arba iki tos dienos. Bet kuriai kitai Valstybei Šaliai ji įsigalioja praėjus trimis mėnesiams nuo jos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo dienos.

35 straipsnis. Federacinės arba neunitarinės konstitucinės sistemos

Valstybėms Šalims, turinčioms federacinę arba neunitarinę konstitucinę sistemą, taikomos šios nuostatos:

- a) dėl šios Konvencijos nuostatų, kurių įgyvendinimas priklauso federalinės arba centrinės įstatymų leidžiamosios valdžios teisei jurisdikcijai, federalinės arba centrinės vyriausybės išipareigojimai yra tokie pat, kaip ir tų Valstybių Šalių, kurios nėra federacinės valstybės;
- b) dėl šios Konvencijos nuostatų, kurių įgyvendinimas priklauso atskirų sudedamųjų valstijų, šalių, provincijų ar kantonų, kurių federacijos konstitucinė sistema neįpareigoja imtis įstatymų leidybos priemonių, jurisdikcijai, federalinė vyriausybė informuoja tokių valstijų, šalių, provincijų ar kantonų kompetentingas valdžios institucijas apie minėtas nuostatas ir joms rekomenduoja jas priimti.

36 straipsnis. Denonsavimas

1. Kiekviena Valstybė Šalis gali denonsuoti šią Konvenciją.
2. Apie denonsavimą pranešama rašytiniu dokumentu, deponuojamu UNESCO Generaliniam Direktoriui.
3. Denonsavimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo denonsavimo dokumento gavimo. Iki tos dienos, kurią įsigalioja atsisakymas, jis neturi jokio poveikio denonsuojančios Valstybės Šalies finansiniams išipareigojimams.

37 straipsnis. Depozitaro funkcija

UNESCO Generalinis Direktorius, kaip šios Konvencijos depozitaras, Organizacijos valstybėms narėms, 33 straipsnyje nurodytoms valstybėms, kurios nėra Organizacijos narės, taip pat Jungtinėms Tautoms praneša apie visų 32 ir 33 straipsniuose numatytų ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentų deponavimą ir 36 straipsnyje numatytus denonsavimus.

38 straipsnis. Pakeitimai

1. Valstybė Šalis Generaliniam Direktoriui adresuotu rašytiniu pranešimu gali siūlyti šios Konvencijos pakeitimus. Generalinis Direktorius tokį pranešimą išplatina visoms Valstybėms Šalims. Jei per šešis mėnesius nuo pranešimo išplatavimo dienos ne mažiau kaip pusė Valstybių Šalių duoda palankų atsakymą, Generalinis Direktorius tokį pasiūlymą pateikia kitai Generalinės asamblėjos sesijai svarstyti ir galbūt priimti.
2. Pakeitimai priimami dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių Šalių balsų dauguma.
3. Priimti šios Konvencijos pakeitimai teikiami Valstybėms Šalims ratifikuoti, priimti, patvirtinti arba prie jų prisijungti.

4. Pakeitimai įsigalioja, bet tik toms Valstybėms Šalims, kurios juos ratifikavo, priėmė, patvirtino arba prie jų prisijungė praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus deponuoja du trečdaliai Valstybių Šalių. Vėliau kiekvienai Valstybei Šaliai, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina kokį nors pakeitimą arba prie jo prisijungia, tas pakeitimas įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią ta Valstybė Šalis deponuoja savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta procedūra netaikoma 5 straipsnio dėl Valstybių, Komitetų narių, skaičiaus pakeitimams.

6. Valstybė, šios Konvencijos Šalimi tampanti pakeitimams pagal šio straipsnio 4 dalį jau įsigaliojus, jeigu aiškiai nepareiškia kitaip, yra laikoma:

- a) šitaip iš dalies pakeistos Konvencijos Šalimi ir
- b) nepakeistos Konvencijos Šalimi bet kuriai pakeitimų nesaistomai Valstybei Šaliai.

39 straipsnis. Teisinę galią turintys tekstai

Ši Konvencija sudaryta anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis. Visi šeši tekstai turi vienodą teisinę galią.

40 straipsnis. Registravimas

Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnį ši Konvencija UNESCO Generalinio Direktoriatui prašymu registruojama Jungtinių Tautų Sekretariate.

PRIIMTA 2003 m. lapkričio 3 d. Paryžiuje dviem autentiškais egzemplioriais, pasirašytais Generalinės konferencijos 32-osios sesijos pirmininko ir UNESCO Generalinio Direktoriatui. Šie du egzemplioriai deponuojami UNESCO archyvuose. Patvirtintos kopijos įteikiamos visoms, 32 ir 33 straipsniuose nurodytoms valstybėms, taip pat Jungtinėms Tautoms.

Šis tekstas yra autentiškas Konvencijos tekstas, kurį UNESCO Generalinė konferencija tinkamai priėmė Paryžiuje surengtoje savo 32-ojoje sesijoje, kuri buvo paskelbta baigta 2003 m. spalio 17 d.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti asmenys šią Konvenciją pasirašė 2003 m. lapkričio 3 d.

Generalinės konferencijos pirmininkas

Generalinis Direktorius

Patvirtinta kopija

Paryžius

Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos
juridinis patarėjas